

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/61/2018
Identifikačné číslo spisu: 3517010408
Dátum vydania rozhodnutia: 21.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3517010408.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovej a JUDr. Patrika Príbelského, PhD., na neverejnom zasadnutí konanom 21. novembra 2018 v Bratislave, v trestnej veci obvineného O. X. pre zločin šírenia poplašnej správy podľa § 361 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. b/ Trestného zákona, o dovolaní obvineného O. X. podanom proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 19. apríla 2018, sp. zn. 2To/25/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku, dovolanie obvineného O. X. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej aj „súd prvého stupňa“) z 30. januára 2018, sp. zn. 1T/175/2017 bol obvinený O. X. uznaný vinným zo spáchania zločinu šírenia poplašnej správy podľa § 361 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. b/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

- dňa 11.04.2017 v čase o 14.12 hod. v X. pod Y. pred rodinného domu č. XXX z mobilného telefónu zn. B., IMEI č. XXXX/XXXXXXXXXXXX, zatelefonoval na tiesňovú linku č. 112 koordinačného centra integrovaného záchranného systému v Trenčíne a po zodvihnutí linky operátorom tiesňového volania povedal nepravdivú a ním vymyslenú správu v znení: „dobrý deň, chcel by som nahlásiť v Novom Meste na Okresnom súde bombu, je tam dosť veľká bomba“, po čom zložil telefón, tým rozšíril prostredníctvom koordinačného centra integrovaného záchranného systému poplašnú správu a v dôsledku oznámenej správy museli byť záchrannými zložkami vykonané opatrenia k prevereniu uvedeného oznámenia v záujme ochrany života a zdravia občanov, na základe čoho musela byť vykonaná evakuácia budovy Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom na Hviezdoslavovej ulici č. 37 v Novom Meste nad Váhom a evakuácia príľahlých budov na Hviezdoslavovej ulici č. 36 (Dom štátnej správy), č. 38 a č. 40 v Novom Meste nad Váhom, v ktorých sídlia štátne orgány a úrady, ktoré majú spoločné pivničné a garážové priestory v priestoroch pod ich budovami, pričom v dôsledku evakuácie budov musela byť okamžite prerušená činnosť organizačných zložiek štátnych orgánov a úradov sídliačich v uvedených budovách, a to: Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, Okresného úradu Nové Mesto nad Váhom, Spoločného úradu samosprávy Nové Mesto nad Váhom, Sociálnej poisťovne - pobočka Trenčín, Okresného riaditeľstva PZ v Novom Meste nad Váhom, Úradu práce, sociálnych vecí

a rodiny Nové Mesto nad Váhom, Daňového úradu Trenčín, Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom a Centra podpory Trenčín, ktorých pracovníci museli z dôvodu evakuácie budov ihneď prerušiť pracovnú činnosť a opustiť svoje pracoviská, rovnako museli opustiť uvedené budovy aj ostatní občania nachádzajúci sa v týchto budovách, pričom obžalovaný oznámením poplašnej správy vyvolal potrebu vykonania potrebných opatrení orgánmi zodpovednými za zabezpečenie ochrany života a zdravia občanov a vyvolal nebezpečenstvo vážneho znepokojenia u osôb nachádzajúcich sa v uvedených budovách.

Za to bol obvinenému podľa § 361 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m/ Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4, ods. 8 Trestného zákona uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 56 (päťdesiatšesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona bol obvinený pre výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 83 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona bol obvinenému zhabaný mobilný telefón zn. B., IMEI: XXXX/XXXXXXXXXXXX.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku, súd obvinenému uložil povinnosť uhradiť poškodeným:

- Okresnému riaditeľstvu Hasičského a záchranného zboru Nové Mesto nad Váhom, Odborárska 12, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, náhradu škody vo výške 183,90 Eur,
- Spoločnému úradu samosprávy, Nové Mesto nad Váhom, Hviezdoslavova 36, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, náhradu škody vo výške 158,46 Eur,
- Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom, Hviezdoslavova 36, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, náhradu škody vo výške 6,84 Eur a
- Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, 812 72 Bratislava, náhradu škody vo výške 30,20 Eur.

Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 19. apríla 2018, sp. zn. 2To/25/2018 odvolanie obvineného O. X. podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal obvinený O. X. vo svoj prospech, prostredníctvom obhajcu Mgr. Ľubomíra Kariku, advokáta so sídlom M.R. Štefánika 638/56, 907 01 Myjava dovolanie, a to s poukazom na naplnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. d/, písm. e/ a písm. i/ Trestného poriadku.

Existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku obvinený odvodzuje od skutočnosti, že Okresný súd Nové Mesto nad Váhom ako súd prvého stupňa vystupoval v predmetnej trestnej veci zároveň aj ako poškodený, pričom súčasne vo veci aj konal a rozhodoval. S poukazom na túto skutočnosť má obvinený za to, že vo veci mal konať a rozhodovať iný súd, nakoľko Okresný súd Nové Mesto nad Váhom ako súd prvého stupňa, nebol za danej procesnej situácie nezávislým a nestranným orgánom.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku obvinený prioritne argumentuje s poukazom na ním učený záver, že svojím konaním nespôsobil vážnu poruchu v činnosti dotknutých štátnych orgánov a to z dôvodu, že svojho protiprávneho konania sa mal dopustiť v poobedňajších hodinách (v čase od 14.12 hod.), teda na konci pracovnej zmeny zamestnancov dotknutých štátnych orgánov. Jeho konaním teda nemohlo dôjsť k následku uvedenému v predchádzajúcej vete tak, ako to predpokladá § 361 ods. 3 písm. b/ Trestného zákona, čo je ostatne zrejmé aj z výšky uplatneného nároku na náhradu škody v adhéznom konaní. Obvinený takisto namieta aj neprímeranosť uloženého trestu, nakoľko tento považuje za neprímerane prísny a to najmä s poukazom na závažnosť a následky údajne protiprávneho konania, ako aj už opätovne preukazované rodinné pomery obvineného. Zároveň má za to, že súd prvého stupňa takisto nepostupoval správne ani pri vyhodnocovaní pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, keď obvinenému nepriznal

poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona a to napriek tomu, že v pôvodne vydanom trestnom rozkaze, bezprostredne predchádzajúcom odsudzujúcemu rozsudku, mu táto priznaná bola. Záverom dáva do pozornosti, že k spáchaniu činu sa priznal a zároveň svoje protiprávne konanie oľutoval, čo potvrdzuje i samotné odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa.

Z obsahu spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že prílohou dovolania podaného prostredníctvom obhajcu je aj písomné podanie obvineného datované ako spísané 25. júna 2018. V ňom namieta, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k porušeniu ustanovení o prítomnosti obvineného na verejnom zasadnutí pred odvolacím súdom. Týmto postupom mu bolo znemožnené, aby osobne podľa § 295 ods. 1 Trestného poriadku vysvetlil dôvody, pre ktoré považuje skutok za nesprávne právne posúdený ako zločin, v dôsledku čoho mu mohol byť uložený miernejší trest. Uvedené teda zjavne možno subsumovať pod skutkovú podstatu dovolacieho dôvodu uvedenú v § 371 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku, aj keď tak obvinený v tomto písomnom podaní výslovne neuvádza.

Na základe uvedeného obvinený navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku rozsudkom vysloví, že uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 19. apríla 2018, sp. zn. 2/To/25/2018 a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v neprospech obvineného O. X., podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zruší dovolaním napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 19. apríla 2018, sp. zn. 2/To/25/2018 spolu s rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 30. januára 2018, sp. zn. 1T/175/2017 a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom prikáže, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „prokurátor“). Vo vzťahu k námietkam obvineného vzťahujúcim sa k dovolaciemu dôvodu normovanému v § 371 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku len v stručnosti poukazuje na skutočnosť, že uvedená námietka už bola v konaní predchádzajúcom podanému dovolaniu vyriešená odvolacím súdom. V zmysle jeho právneho záveru, súbeh v subjekte poškodeného v trestnom konaní s paralelným konaním a rozhodovaním vo veci ako vecne a miestne príslušný súd prvého stupňa nie je v žiadnom prípade okolnosťou zakladajúcou dôvod na odňatie veci. Uvedené je potrebné obdobne aplikovať aj v prípade sudcu prejednávajúceho predmetnú právnu vec pred súdom prvého stupňa; sudca svoju právomoc vykonáva nezávisle a nestranné a vo vzťahu k označenej trestnej veci ide jednoznačne zároveň aj o zákonného sudcu. Súd je pritom vo vzťahu k sudcovi iba jeho služobným úradom vo veciach pracovnoprávneho vzťahu, navonok reprezentovaný osobou predsedu súdu. Uvedené teda v žiadnom prípade nemôže zakladať pochybnosti o nepredpojatosti sudcu, resp. odôvodňovať existenciu iného zásahu do jeho nestrannosti. K opodstatnenosti dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku namietaného obvineným prokurátor len vo všeobecnosti uvádza, že tak súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd skutok správne posúdili, pričom riadne zistili aj skutkový stav veci. S poukazom na vyššie uvedené prokurátor navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného O. X. podľa § 382 písm. c/ odmietol, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, 2 Trestného poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd zistil, že dovolanie obvineného O. X. nie je opodstatnené, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania.

Úvodom najvyšší súd poznamenáva, že podľa § 373 ods. 1 Trestného poriadku obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 Trestného poriadku môžu podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu. Základným zmyslom a účelom inštitútu obligatórneho zastúpenia dovolateľa obhajcom v dovolacom konaní je poskytnúť dovolateľovi kvalifikovanú právnu pomoc v záujme efektívnej a účinnej ochrany jeho práv. Predmetom dovolacieho konania sú spravidla obzvlášť závažné a zložité odborné právne otázky, ktorých kvalifikované odborné zvládnutie je na advokátovi, teda osobe znalej práva, aby obvinený ako dovolateľ nebol ukrátený na svojich právach.

Zároveň právna konštrukcia obligatórneho právneho zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní vychádza zo skutočnosti, že jediným (všeobecným) súdom oprávneným rozhodovať o dovolaní je najvyšší súd. Na to, aby najvyšší súd mohol dovolacie konanie uskutočniť a o dovolaní rozhodnúť v primeranej dobe, treba eliminovať nekvalifikované podania, ktoré nemajú zákonom požadované náležitosti dovolania a neprimeraným spôsobom by zaťažovali dovolací súd. Možno teda ustáliť, že zmyslom a účelom obligatórneho zastúpenia obhajcom v dovolacom konaní je poskytnutie kvalifikovanej právnej pomoci a ochrany práv dovolateľa v organickom spojení s vytvorením podmienok na poskytnutie tejto pomoci v primeranej dobe zodpovedajúcej požiadavkám spravodlivého procesu (III. ÚS 79/2010).

Základné práva a slobody treba vykladať a uplatňovať tak, aby bola zachovaná ich podstata a zmysel. Preto aj výklad a následná aplikácia § 373 ods. 1 Trestného poriadku musí v celom rozsahu rešpektovať právo sťažovateľa ako strany dovolacieho konania na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a rešpektovať jeho podstatu a zmysel, t. j. tak, aby jeho prostredníctvom bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov dovolateľa. V tejto súvislosti je podstatné a určujúce to, že v dovolacom konaní sa rozhoduje predovšetkým o právach a povinnostiach dovolateľa ako strany dovolacieho konania, pričom dovolateľ je oprávnený nielen iniciovať dovolacie konanie, ale Trestný poriadok mu garantuje aj ďalšie procesné práva, ktoré mu nemožno odňať formalistickým a reštriktívnym výkladom niektorého ustanovenia Trestného poriadku (v danom prípade § 373 ods. 1 Trestného poriadku).

Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku uvedené, sa týkajú vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo v zmysle obsahu § 374 ods. 1 Trestného poriadku a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku.

Ak chybám vytýkaným v podanom dovolaní nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku, alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku a to bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnemu dôvodu dovolania označeného dovolateľom podľa § 374 ods. 2 Trestného poriadku.

Napriek skutočnosti, že v obsahu dovolania spísaného obhajcom obvineného nie je zmienka o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku, tento dovolací dôvod namietať obvinený vo svojom písomnom podaní, ktorým doplnil dovolanie podané obhajcom, je najvyšší súd, riadiac sa nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 21. januára 2010, sp. zn. IV. ÚS 305/09, toho názoru, že v prípade, že by sa vo svojom rozhodnutí nezaoberal aj týmto dovolacím dôvodom, predstavovalo by to neprimerane reštriktívny výklad ustanovenia § 373 ods. 1 Trestného poriadku zakladajúci zároveň porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Na tomto mieste najvyšší súd uzatvára, že vzhľadom na pripojenie uvedených konštatovaní obvineného vzťahujúcich sa k naplneniu príslušného dovolacieho dôvodu by bolo prinajmenšom nelogické dospieť k takému záveru, že by sa s nimi obhajca pri koncipovaní dovolania žiadnym spôsobom neoboznámil; dospel teda k záveru, že uvedené námietky je potrebné vnímať v extenzívnom poňatí ako zahrnuté do

dovolania (aj keď len „paralelným spôsobom“), ktoré bolo podané v súlade s dikciou § 373 ods. 1 Trestného poriadku, t. j. podané „prostredníctvom obhajcu“.

Podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Najvyšší súd v súvislosti s uvedeným dovolacím dôvodom uvádza, že tento v sebe implikuje jednak skutočnosť, že hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo konané v neprítomnosti obvineného napriek tomu, že na nich mala byť zabezpečená jeho prítomnosť, ako aj s tým súvisiaci následok spočívajúci v tom, že došlo k odňatiu možnosti obvineného byť prítomný na vykonávaní dôkazov a k týmto sa náležite vyjadrovať. Uvedené pritom úzko súvisí aj s obsahom práva na obhajobu, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Toto v sebe taktiež konzumuje i možnosť vznášať osobne, resp. prostredníctvom obhajcu námietky voči vykonávaným dôkazom či právo aktívnej participácie na priebehu trestného konania pred súdom.

Trestný poriadok priamo upravuje podmienky, za ktorých možno vykonať hlavné pojednávanie, resp. verejné zasadnutie bez prítomnosti obžalovaného, a to tak v § 252 Trestného poriadku, ako aj v § 293 Trestného poriadku. V kontexte trestnej veci obvineného O. X. najvyšší súd upriamil pri výkone dovolacieho prieskumu pozornosť najmä na nasledujúce ustanovenia Trestného poriadku:

Podľa § 293 ods. 1 a 2 Trestného poriadku, verejné zasadnutie sa koná za stálej prítomnosti samosudcu a zapisovateľa alebo všetkých členov senátu a zapisovateľa. Prokurátor sa zúčastní verejného zasadnutia, ak svojím návrhom dal na verejné zasadnutie podnet; vždy sa však zúčastní verejného zasadnutia, na ktorom sa koná o odvolaní alebo o mimoriadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 293 ods. 3 a 4 Trestného poriadku, verejné zasadnutie sa koná za prítomnosti obvineného. Verejné zasadnutie sa môže vykonať v neprítomnosti obvineného, ak nie je možné doručiť mu predvolanie na verejné zasadnutie a z toho dôvodu ustanovený obhajca bol o verejnom zasadnutí riadne upovedomený.

Podľa § 293 ods. 5 až 7 Trestného poriadku, verejné zasadnutie sa vykoná v neprítomnosti obvineného aj vtedy, ak mu upovedomenie o verejnom zasadnutí bolo riadne a včas doručené a bol poučený o možnosti konania verejného zasadnutia bez jeho prítomnosti alebo za podmienok uvedených v § 292 ods. 5 Trestného poriadku. Verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného nemožno konať, ak je obvinený vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody alebo ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje desať rokov. Ustanovenie ods. 6 sa nepoužije, ak sa obvinený odmietol zúčastniť verejného zasadnutia alebo výslovne požiadal, aby sa verejné zasadnutie konalo v jeho prítomnosti.

Vychádzajúc z obsahu spisového materiálu (najmä zápisnice z verejného zasadnutia konaného pred odvolacím súdom 19. apríla 2018, č. l. 607 a nasl. spisu) je však zrejmé, že obvinený O. X. sa verejného zasadnutia zúčastnil a bol prítomný počas celého jeho priebehu; predvedený na verejné zasadnutie bol z výkonu väzby. Nie je teda zrejmé, z akého dôvodu obvinený namieta jeho neúčast' na verejnom zasadnutí, keďže jeho účasť na ňom je nespochybniteľná; navyše, aktívne na ňom tak osobne, ako aj prostredníctvom svojho obhajcu vystupoval.

Je možné dôvodiť, že obvinený pripustnosť dovolacieho dôvodu citovaného vyššie subsumuje výlučne len pod skutočnosť, že jeho odvolanie bolo rozhodnutím odvolacieho súdu postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietnuté. K tomu najvyšší súd poznamenáva, že rýdzo subjektívny nesúhlas obvineného O. X. s rozhodnutím odvolacieho súdu napadnutého dovolaním nie je možné v žiadnom prípade považovať za skutočnosť zakladajúcu dôvodnosť existencie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku. Ako už najvyšší súd konštatoval vyššie, obvinený nepochybne mal možnosť vznášať osobne, resp. prostredníctvom obhajcu procesné návrhy počas verejného zasadnutia pred odvolacím súdom, ktorého sa osobne zúčastnil za prítomnosti svojho obhajcu a zároveň bolo plne

rešpektované jeho právo na aktívnu participáciu na priebehu trestného konania.

Vzhľadom na vyššie citované skutkové zistenia obsiahnuté v spisovom materiáli a s tým spojené právne úvahy dospel najvyšší súd k záveru, že argumentáciu obvineného vzťahujúcu sa prípustnosti dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku je potrebné odmietnuť ako nedôvodnú.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku je daný vtedy, ak vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý nebol vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, hoci vylúčený mal byť. Predpokladom pre vylúčenie je v zmysle § 31 ods. 1 Trestného poriadku skutočnosť, že u orgánu činného v trestnom konaní, prísediaceho alebo sudcu možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti pre ich pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. Dôvodom na vylúčenie je aj činnosť týchto subjektov v inej pozícii v prejednávanej veci, prípadne na orgáne vyššieho stupňa (§ 31 ods. 2 a 3 Trestného poriadku).

Dovolací súd preskúmal uvedenú námietku v rozsahu, v akom bola dovolateľom obsahovo vymedzená, a v súhrne dospel k záveru, že z obsahu spisu nevyplývajú žiadne také skutočnosti, ktoré by nasvedčovali pravdivosti tvrdenia obvineného, teda existencii dôvodov pre vylúčenie orgánov činných v trestnom konaní z úkonov trestného konania pre ich pomer k prejednávanej veci alebo k stranám.

Skutková podstata zločinu šírenia poplašnej správy podľa § 361 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. b/ Trestného zákona považuje za takúto správu nielen to, že správa musí byť poplašná (údajne umiestnená bomba), ale aj objektívne nepravdivá. Nebezpečenstvo je potom vyvolané nie samotným šírením tejto správy, ale nevyhnutnosťou prijať príslušné opatrenia, ktoré s takouto správou súvisia, v konkrétnom prípade realizáciou evakuácie budovy súdu a pod. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom na základe konania obvineného nemohol vykonávať svoju činnosť a museli byť prijaté adekvátne opatrenia vyplývajúce z prijatia poplašnej správy podanej obvineným.

Najvyšší súd však musí v nadväznosti na uvedené zároveň skonštatovať, že len z individuálnej skutočnosti, že v konečnom dôsledku došlo k narušeniu činnosti súdu ako inštitúcie a prerušeniu jej riadneho chodu rozhodne nie je možné dospieť k takému záveru, že v nebezpečenstve boli aj jednotliví zamestnanci tejto inštitúcie vrátane sudcov, nakoľko poplašná správa bola objektívne nepravdivá.

Zároveň najvyšší súd poznamenáva, že obvinený ostatne už v priebehu konania pred odvolacím súdom podal návrh na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku na základe ním konštatovanej zaujatosti Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením z 27. marca 2018, sp. zn. 2Nto/5/2018 tak, že trestnú vec obvineného Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom neodňal; zároveň Krajský súd v Trenčíne už v priebehu trestného konania, v čase predchádzajúcom podaniu dovolania obvineným, rozhodol aj o podnete predloženom zo strany súdu prvého stupňa prostredníctvom vo veci konajúceho a rozhodujúceho samosudcu riadiac sa právnym názorom, že v prejednávanom prípade nemôže ísť o vylúčenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z prejednávania a rozhodovania v predmetnej trestnej veci napriek skutočnosti, že patrí do okruhu poškodených subjektov (uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 19. septembra 2017, sp. zn. 23Nto/14/2017).

Nie je teda možné dospieť k záveru, že by u všetkých sudcov dotknutého súdu prvého stupňa mohla čo i len v hypotetickej rovine existovať zaujatosť pre pomer k veci; inak povedané, že by nemohli nezaujato vykonávať svoje sudcovské povinnosti. Navyiac, najvyšší súd len poznamenáva, že z obsahu spisového materiálu rozhodne nevyplýva, že by obvinený mal útočiť na niektorého zo sudcov, a už vôbec nie v označenej trestnej veci konajúceho a rozhodujúceho samosudcu.

S poukazom na uvedené musí najvyšší súd skonštatovať, že naplnenie dovolacieho dôvodu obsiahnutého v § 371 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku namietaného obvineným nezistil.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku najvyšší súd poznamenáva, že v rámci dovolacieho konania nie je prípustné preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku (veta za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku), ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku. Skutkový stav môže najvyšší súd hodnotiť len z toho hľadiska, či skutok alebo iné okolnosti skutkovej povahy boli správne právne posúdené, to znamená, či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Preto nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov, nakoľko toto sú otázky upravené normami procesného práva, nie hmotným právom. Uvedený záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd, ako súd dovolací, pričom v dovolacom konaní nemožno znovu vytvárať, či meniť skutkové zistenia. S ohľadom na to nemôže najvyšší súd spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať rozsah vykonaného dokazovania a jeho hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu je potrebné zdôrazniť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením (skutkovými závermi), ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejme z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, veta za bodkočiarkou. Dovolací súd nemôže skutok ustálený súdmi prvého a druhého stupňa ani meniť ani dopĺňať (to neplatí len pre posúdenie dôvodnosti dovolania ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Z obsahu písomného odôvodnenia dovolania je zrejme, že obvinený chápe dovolanie ako ďalší riadny opravný prostriedok, pretože dovolaním namieta predovšetkým zistený skutkový stav a spôsob, akým sudy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie - neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je uvedený v rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorého skutkovými závermi sa stotožnil aj odvolací súd. Popísanému skutkovému stavu plne zodpovedá i právny záver vyjadrený v posúdení skutku ako zločinu šírenia poplašnej správy podľa § 361 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. b/ Trestného zákona. Použitú právnu kvalifikáciu odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označeného trestného činu.

V prípade, že obvinený argumentuje, že svojim konaním nespôsobil vážnu poruchu v činnosti dotknutých štátnych orgánov, v podstate namieta nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov súdmi oboch stupňov, vo vzťahu k ustáleniu záveru o spôsobenom následku jeho konaním.

Základná skutková podstata trestného činu šírenia poplašnej správy podľa § 361 ods. 1 Trestného zákona spočíva v úmyselnom spôsobení nebezpečenstva vážneho znepokojenia aspoň časti obyvateľstva nejakého miesta tým, že páchatel rozširuje poplašnú správu, ktorá je nepravdivá, alebo sa dopustí iného obdobného konania spôsobilého vyvolať také nebezpečenstvo.

Kvalifikovaná skutková podstata trestného činu šírenia poplašnej správy podľa § 361 ods. 2 Trestného zákona pozostáva z takého konania páchatela, ktorý správu alebo iné obdobné konanie uvedené v ods. 1 v predošlej vete citovaného ustanovenia, hoci vie, že sú nepravdivé a môžu vyvolať opatrenie vedúce k nebezpečenstvu vážneho znepokojenia aspoň časti obyvateľstva nejakého miesta, oznámi právnickej osobe alebo Policajnému zboru alebo inému štátnemu orgánu alebo hromadnému informačnému prostriedku.

K naplneniu kvalifikovanej skutkovej podstaty obsiahnutej v § 361 ods. 3 písm. b/ Trestného zákona dochádza vtedy, ak páchatel činom uvedeným v § 361 ods. 2 Trestného zákona spôsobí vážnu poruchu v hospodárskej prevádzke alebo hospodárskej činnosti právnickej osobe alebo v činnosti štátneho orgánu alebo iný obzvlášť závažný následok.

Najvyšší súd k vyššie označeným právnym ustanoveniam uvádza, že tieto poskytujú trestno - právnu ochranu pokojnému občianskemu spoluzitiu pred šírením poplašných správ, ktoré sú nepravdivé, pričom medzi tieto možno zaradiť aj iné obdobné konania spôsobilé vyvolať nebezpečenstvo vážneho znepokojenia aspoň časti obyvateľstva určitého miesta.

Trestnosť činu podľa § 361 ods. 2 Trestného zákona spočíva v oznámení poplašnej správy podniku, organizácii, Policajnému zboru alebo inému orgánu verejnej moci, alebo hromadnému informačnému prostriedku, v dôsledku čoho môžu byť prijaté určité osobitné opatrenie, ktoré môžu zbytočne vyvolať nebezpečenstvo vážneho znepokojenia viacerých ľudí v dôsledku vyššie opísaného konania páchatel'a.

Za vážnu poruchu v činnosti štátneho orgánu je potrebné považovať závažnejšie narušenie jeho obvyklej činnosti, resp. prevádzky na dlhší čas, alebo aj na kratší čas a to najmä v prípade, ak pôjde o prerušenie takej činnosti, ktorá je obzvlášť dôležitá.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že skutková veta tak, ako bola ustálená, obsahuje všetky zákonné znaky trestného činu šírenia poplašnej správy podľa § 361 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. b/ Trestného zákona, z ktorého bol obvinený právoplatne uznaný za vinného a jeho konanie bolo správne v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva aj následne právne posúdené. Zistený skutkový stav bol správne právne kvalifikovaný, pretože obvinený O. X. svojim konaním naplnil všetky obligatórne znaky skutkovej podstaty trestného činu šírenia poplašnej správy podľa § 361 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. b/ Trestného zákona. K námietke obvineného, že svojim konaním nespôsobil následok v podobe vážnej poruchy v činnosti dotknutých štátnych orgánov (čo podopiera výškou uplatneného nároku na náhradu škody v adhéznom konaní zo strany poškodených subjektov, ako aj času spáchania skutku) najvyšší súd konštatuje, že už súd prvého stupňa dôvodil správne keď uviedol, že výška spôsobenej škody nie je zákonným znakom kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu tvoriaceho predmet trestnej veci obvineného. Uvedené takisto platí i s poukazom na námietku obvineného ohľadom času spáchania skutku a vplyvu tohto kritéria na závažnosť škodového následku. Obvinený sa predmetného trestného činu dopustil v čase prevádzky konkrétnych inštitúcií uvedených v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa, ktorého skutkové závery si plne osvojil aj odvolací súd. Z toho dôvodu nie je možné prisvedčiť jeho námietkam vzneseným v tomto kontexte, nakoľko (ako sa najvyšší súd ostatne vyjadril už vyššie) k spáchaniu označeného trestného činu spôsobom uvedeným v príslušnej kvalifikovanej skutkovej podstate obsiahnutej v § 361 ods. 3 písm. b/ Trestného zákona postačuje narušenie obvyklej činnosti, resp. prevádzky aj na kratší čas a to najmä v prípade, ak pôjde o prerušenie takej činnosti, ktorá je obzvlášť dôležitá, ktorou je nepochybne aj činnosť vyššie označených orgánov verejnej moci (príkladom Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Okresný súd Nové Mesto nad Váhom, Okresná prokuratúra Nové Mesto nad Váhom a iné). Použitú právnu kvalifikáciu teda odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté, a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty trestného činu označeného vyššie.

Najvyšší súd nad rámec uvedeného len dodáva, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ nemôže napĺňať ani poukaz na to, že v predmetnom konaní nebola preukázaná subjektívna stránka trestného činu a spôsobenia následku obsiahnutého v konkrétnej skutkovej podstate trestného činu. Táto totiž nepredstavuje nič iné, ako vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu. Tento vzťah nie je možno skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t. j. tak, ako sa navonok prejavil v jeho konaní, ktorý je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Zavinenie je ako subjektívna stránka trestného činu vždy preukazované na základe konkrétnych skutkových okolností, ktoré ale v konaní o dovolaní preskúmať možné nie je.

Z uvedeného vyplýva, že v posudzovanej veci nedošlo k naplneniu dovolacieho dôvodu obsiahnutého v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Obvinený v závere dovolania takisto konštatuje svoje pochybnosti, či súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania adekvátne určil výmeru uloženého trestu. Obvinenému uložený trest odňatia

slobody vo výmere 56 (päťdesiatšesť) mesiacov považuje za neprimerane prísny a nezohľadňujúci závažnosť a následky údajného protiprávneho konania, ako i opätovne preukazované rodinné pomery obvineného. Navyiac dodáva, že v priebehu trestného konania „nedal súdu dôvody“ na taký postup, aby mu tento uložil trest odňatia slobody vo výmere o 20 mesiacov viac, ako mu bol pôvodne uložený trestným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 25. septembra 2017, sp. zn. 1T/175/2017.

Najvyšší súd, opätovne majúc na zreteli vyššie citované právne úvahy plynúce najmä z R 120/2012 poznamenáva, že pokiaľ obvinený namieta uloženie neprimerane prísneho trestu, táto námietka nenapĺňa žiaden dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Zákon vo vzťahu k výroku o treste upravuje v § 371 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku dva dovolacie dôvody (pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku chybného výroku o vine). Podľa uvedeného ustanovenia možno dovolanie podať, ak bol uložený trest mimo zákonom stanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa (obdobne 2Tdo/29/2012).

Preto aj s poukazom na vyššie citované právne úvahy najvyšší súd podradil argumentáciu obvineného týkajúcej sa neadekvátnej výmery uloženého trestu, resp. nepriznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona práve pod skutkovú podstatu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, nakoľko vychádzajúc z obsahu dovolania obvinený namieta nesprávny postup odvolacieho súdu pri ukladaní trestu; ipso facto teda dôvodí, že odvolací súd pochybil pri aplikácii ustanovení Trestného zákona vo vzťahu k výroku o treste. Okrem iného vychádzal najvyšší súd aj z postulátu, že pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 písm. h/ Trestného poriadku prichádza do úvahy len v prípade, ak obvinenému bol uložený trest mimo trestnej sadzby ustanovenej v Trestnom zákone alebo obvinenému bol uložený taký druh trestu, ktorý Trestný zákon nepripúšťa. Uložením trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa rozumie uloženie trestu odňatia slobody obvinenému mimo trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom za trestný čin, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným, ako aj prekročenie maximálne povolenej výmery trestu. Dovolanie možno podať aj vtedy, ak súd uložil obvinenému taký druh trestu, ktorý Trestný zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Čo sa týka námietky obvineného, že vzhľadom na nesprávne vyhodnotenie pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a pri nedostatočnom zohľadnení jeho rodinných pomerov, mu bol uložený neprimerane vysoký trest odňatia slobody, najvyšší súd len v krátkosti poznamenáva, že obvinený tým namieta rozsah dokazovania a spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov týkajúcich sa rozhodovania o voľbe druhu a výmery uloženého trestu. Ako už bolo vyššie uvedené, námietky obvineného vzťahujúce sa k rozsahu vykonaného dokazovania a spôsobu jeho hodnotenia nie sú spôsobilé naplniť žiadny z dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 Trestného poriadku.

Súhrnne možno teda záverom skonštatovať že v prerokúvanej veci bol obvinenému uložený taký druh trestu, ktorý zákon pripúšťa a trest mu bol uložený v rámci trestnej sadzby. Obvinený môže dovolaním účinne namietať len nezákonne uložený trest mimo hraníc trestnej sadzby, prípadne neprípustný trest, nie však voľnú úvahu súdu pri hodnotení dôkazov vzťahujúcich sa k voľbe druhu a výmery trestu.

V súhrne, s poukazom na vyššie citované právne úvahy, najvyšší súd konštatuje, že nezistil vo veci obvineného O. X. naplnenie žiadneho dovolacieho dôvodu; preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.